

РЕШЕНИЕ

№ 798

гр. София, 06.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 28.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **3065** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 204 АПК. Образувано е по искова молба на „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД срещу Министерство на околната среда и водите и Министъра на околната среда и водите. С определение от 18.07.2023г. по адм.дело № 6165/2023г. на ВАС, Трето отделение, е обезсилено разпореждане № 3880 от 05.05.2023г., постановено по адм. д. № 3065/2021г. по описа на Административен съд- София град в частта му, с която жалбата на „Пауър Туенти Туенти“ ООД – [населено място] срещу бездействие на министъра на околната среда и водите да включи дружеството в ежемесечните графици за използване на вода от язовир „Пчелина“ през периода месец май 2019г. – месец март 2021 г. е оставена без разглеждане като недопустима на основание чл.159, ал.1 от АПК и е отменено разпореждането в частта му, с която исковата молба на „Пауър Туенти Туенти“ ООД – [населено място] срещу министерство на околната среда и водите за заплащане на сумата 472 105,33 лв. обезщетение за имуществени вреди-пропуснати ползи от непроизведено количество електроенергия, причинени от незаконосъобразното бездействие на министъра на околната среда и водите да включи ищцовото дружество в ежемесечните графици за ползване на вода от язовир „Пчелина“ за периода месец май 2019г. – месец март 2021 г. е върната като недопустима. Делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждане по същество на исковата молба. На основание чл.235, ал.2 АПК,

определението е задължително за настоящата инстанция.

Ищецът твърди, че е претърпял имуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на министъра на околната среда и водите да включи ищеца в ежемесечните графици за използване на вода от язовир „Пчелина“ през периода месец май 2019г. – месец март 2021г. Твърди, че считано от месец май 2019г. министърът на околната среда и водите е започнал незаконосъобразно да ограничава, а от месец ноември 2019г. практически е забранил използването на вода от язовира, като с това си действие е лишил ищеца от възможността да осъществява дейността си по производство на енергия. Счита, че бездействието на административния орган се изразява в невключването на ищеца в ежемесечните графици за ползване на вода от язовир „Пчелина“. Счита, че това бездействие е незаконосъобразно, тъй като няма постановен изричен акт, с който да се забранява правото на водоползване от язовира, за което ищецът има издадено разрешително. Въз основа на тези твърдения предявява:

1. иск по реда на чл.204, ал.4 АПК срещу Министъра на околната среда и водите за установяване незаконосъобразността на бездействието на административния орган да включи дружеството в ежемесечните графици за използване на вода от язовир „Пчелина“ през периода месец май 2019г. – месец март 2021 г.;
2. иск срещу Министерство на околната среда и водите за заплащане на сумата от 801 733.27 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди-пропуснати ползи от непроизведено количество електроенергия в периода месец май 2019г. – месец март 2021г., причинени от незаконосъобразното бездействие на министъра на околната среда и водите, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на исковата молба (29.03.2021г.) до окончателното погасяване.

Ответниците – Министерство на околната среда и водите и Министър на околната среда и водите, чрез своите пълномощници оспорват исковете.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава становище за неоснователност на исковата претенция.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното:

Не е спорно между страните, а и от приетите писмени доказателства е видно, че ищецът стопанисва ВЕЦ „Пчелина“, която ползва вода от язовир „Пчелина“ – държавна собственост, стопанисван от „Напоителни системи“ ЕАД. Водата се ползва по силата на сключения договор за доставка на вода за енергодобив № Д-53-368-95/17.07.2014г., както и Разрешително за водоползване № 01440017/04.01.2012г. издадено от министъра на околната среда и водите. С решение № 216/27.10.2016г. разрешителното е изменено, като е намален лимитът на ползвана вода от 182 380 000 куб.м на 89 890 000 куб.м., а с Решение № 09/20.01.2017г., срокът на разрешителното е продължен до 31.12.2021г.

От приетите като писмени доказателства писма с изх.№№ 04-00-224/11.09.2019г. и 04-00-224/04.10.2019г. на зам.министър на околната среда и водите, е видно, че са изменени месечните графици като до края на м. септември и м. октомври е забранено водовземаването от язовир „Пчелина“, поради постъпили писма на директора на Б. дирекция за сигнали за работа на ВЕЦ „Пчелина“ и проверки на място, при които е констатирано замърсяване на водите по поречието на р. С.. Писмата са адресирани до управителя на „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД, до изпълнителния директор на „Напоителни системи“ ЕАД, с копие до Б. дирекция „З. район“.

Приети са като писмени доказателства утвърдени от министъра на околната среда и водите по реда на чл.53, вр. чл.151, ал.2, т.2, б.“е“ от Закон за водите, месечни графици за използване на водите на комплексните и значими язовири за периода от м.05.2019г. до м.08.2019г. и от м.11.2019г. до м.03.2021г., с които са наложени ограничения – лимити в подаването на вода към ВЕЦ „Пчелина“ от язовир Пчелина.

С решение № 150/01.07.2021г. на Заместник-министър на околната среда и водите, са ограничени правата на „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД по Разрешително № 01440017/04.01.2012г. за водовземане от язовир „Пчелина“, като е изменен разрешеният лимит на ползване на вода от „89 890 000 куб.м годишно, на „0“ за определения срок за предприемане на мерки за спиране замърсяването на водите на р. С.. С решение № 12327 от 12.12.2023г. по адм.дело № 1774/2023г. на ВАС, Трето отделение, административният акт е отменен, тъй като е издаден в ненадлежно производство и преписката е изпратена на административния орган за ново произнасяне.

По делото е прието заключение на съдебна икономическа експертиза, по която вещото лице е констатирало, че МВЕЦ „Пчелина“ е произвеждала електрическа енергия в периода от м.01.2017г. до м.12.2019г. и в периода от м.06.2020г. до м.08.2020г. Вещото лице е изчислило, че произведената и продадена електрическа енергия през месеците, в които МВЕЦ е произвеждала енергия е 11 069 176,50 Квч., като е изчислило и цената на продадената енергия. Вещото лице е изчислило още и количеството произведена и продадена ел. енергия за съответните месеци от предходните две години, спрямо периода за който се претендира обезщетение, като е онагледило съпоставката на приложена към заключението таблица.

Доказателствата не се оспорват от страните.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предмет на настоящото производство е предявена по реда на чл.203 и след. АПК претенция за обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразни бездействия на административен орган - министъра на околната среда и водите. Съгласно разпоредбата на 204, ал.1 АПК искът за обезщетение може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, а съгласно чл.204, ал.4 АПК, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. В тази връзка, за да е основателен предявеният иск за обезщетение по този ред, следва да се установи, че ищецът реално е претърпял вреди от незаконосъобразни бездействия на административния орган, които да бъдат установени също в производството.

В конкретния случай претенцията за обезщетение е за сумата от 801 733.27 лева – обезщетение за имуществени вреди за които се твърди, че са причинени в резултат на незаконосъобразно бездействие на министъра на околната среда и водите „да включи ищеца в ежемесечните графици за използване на вода от язовир „Пчелина“ през периода месец май 2019г. – месец март 2021г.“. Ищецът твърди, че считано от месец май 2019г. министърът на околната среда и водите е започнал незаконосъобразно да ограничава, а от месец ноември 2019г. практически е забранил използването на вода от язовира, като с това си действие е лишил ищеца от възможността да осъществява дейността си по производство на енергия. Счита, че бездействието на административния орган се изразява в невключването на ищеца в ежемесечните графици за ползване на вода от язовир „Пчелина“. Счита, че това бездействие е

незаконосъобразно, тъй като няма постановен изричен акт, с който да се забранява правото на водоползване от язовира, за което ищецът има издадено разрешително.

Съдът като съобрази становищата на страните и събраните по делото доказателства, при безспорна фактическа обстановка, намира следното:

Процесният период, за който ищецът твърди, че са осъществени незаконосъобразните бездействия на административния орган от които са настъпили вреди, е от месец май 2019г. до месец март 2021г. От писмените доказателства по делото се установява, че за два месеца от този период – м.септември и м.октомври 2019г. „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД не е ползвал вода от язовира „Пчелина“ за електропроизводство, а за останалата част от периода ВЕЦ е работил с ограничен обем - с една машина до 4,3 куб.м./сек. Настоящият състав намира обаче, че ограничението в ползване на вода от язовир Пчелина е станало въз основа на изрични административни актове, приложени по делото. По отношение на м.септември 2019г. и м.октомври 2019г. – за тези два месеца с приложените писма с изх.№№ 04-00-224/11.09.2019г. и 04-00-224/04.10.2019г. на зам.министър на околната среда и водите, са изменени месечните графици като до края на месеците е забранено водовземаването от язовир „Пчелина“, поради постъпили писма на директора на Б. дирекция за сигнали за работа на ВЕЦ „Пчелина“ и проверки на място, при които е констатирано замърсяване на водите по поречието на р. С.. За останалата част от периода – от м.05.2019г. до м.08.2019г. и от м.11.2019г. до м.03.2021г., в исковата молба са изложени твърдения, че поради наложени ограничения при водоползването от язовир Пчелина, дружеството е произвело много по-малко количество електроенергия, от тази която би произвело, ако тези ограничения не бяха въведени. Ограниченията са посочени в утвърдените от министъра на околната среда и водите по реда на чл.53, вр. чл.151, ал.2, т.2, б.“е“ от Закон за водите, месечни графици за използване на водите на комплексните и значими язовири – приложени по делото. В тази връзка с оглед твърденията на ищеца и приложените писмени доказателства – цитираните писма с изх.№№ 04-00-224/11.09.2019г. и 04-00-224/04.10.2019г. на зам.министър на околната среда и водите и месечните графици утвърдени от министъра на околната среда и водите е видно, че твърдените вреди – пропуснати ползи от произведено количество електрическа енергия се дължат на ограниченията наложени на дружеството с двете писма (за водоползването през месеци септември и октомври 2019г.), както и с месечните графици за останалата част от исковия период.

С утвърдените от министъра на околната среда и водите месечни режимни графици по чл.53 ЗВ – неразделна част от разрешителното за водоползване, се определя начинът на използването на водите на комплексните и значимите язовири. Съгласно разпоредбата на чл.53, ал.4, т.3 ЗВ, с месечните графици се определят специфични условия към титулярите на разрешителни. В конкретния случай ищецът твърди, че е претърпял вредите (пропуснати ползи от нереализирано количество електрическа енергия) именно на наложеното в месечните графици специфично условие към тях – водата от язовира да се използва за електропроизводство от ВЕЦ „Пчелина“ при работа с една машина до 4,3 куб.м./сек., като не се допуска обемът в язовир „Пчелина“ да се понижава под 53,700 млн. куб.м. Именно поради този намален обем на работа – само с една машина до 4,3 куб.м./сек. се твърди, че не е произведено достатъчно количество електроенергия. Видно е, че ограничението в обема на работа на ВЕЦ „Пчелина“ е наложено поради определените в месечните графици специфични условия към дружеството - титуляр на разрешителното по чл.53, ал.4, т.3 ЗВ.

Въпросът обаче, дали тези условия са определени законосъобразно (в това число и целесъобразно) или не, е въпрос, който може да бъде изследван само в производство по оспорване на така утвърдените месечни графици. Последните представляват изрично волеизявление на оправомощен по силата на чл.53 ЗВ административен орган, с което се създават права и задължения за техните адресати – в случая, в частта за „П. Т. Т.“. Неразделна част са от разрешителните за водовземане на основание чл.53, ал.1 ЗВ поради което по своята същност представляват индивидуални административни актове по чл.21 АПК. Доколкото се твърди, че те неблагоприятно засягат правната сфера на дружеството-титуляр на разрешителното и са незаконсъобразни, те са подлежащи на обжалване в законоустановения в чл.149, ал.1 АПК срок. Не се твърди, а и не се представят доказателства актовете да са били оспорени, съответно отменени, с оглед на което и настоящият състав приема, че са стабилни административни актове по отношение на дружеството и следва да бъдат зачетени като такива. Същите аргументи важат и за претендираните вреди за месеци септември и октомври 2019г. Те са настъпили от забраната да се ползва вода от язовир Пчелина, която е наложена с цитираните по-горе две писма - с изх.№№ 04-00-224/11.09.2019г. и 04-00-224/04.10.2019г. Последните доколкото засягат неблагоприятно правната сфера на адресата и обективират волеизявление на административен орган, подлежат на обжалване по съдебен ред, тъй като забраната за водовземане е наложена именно с тях. Не се твърди и не са представят доказателства да са обжалвани в срока по чл.149, ал.1 АПК, респ. да са отменени.

По тези съображения съдът приема, че наложените ограничения във връзка с водоползването от язовир „Пчелина“ за МВЕЦ „Пчелина“ се дължат на посочените по-горе изрични административни актове. Доколкото те не са обжалвани и са се стабилизирани, следва изводът, че по-малкият обем ползвана вода за производство на ел. енергия се дължи не на незаконсъобразни бездействия на министъра на околната среда и водите, а въз основа именно на тези актове. В тази връзка не се установява незаконсъобразно бездействия на административния орган, с оглед на което предявеният установителен иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

След като не е налице твърдяното незаконсъобразно действие/бездействие на административния орган, неоснователен се явява и предявеният иск за обезщетение от това бездействие, тъй като не се установява да е налице една от материалноправните предпоставки за ангажиране имуществената отговорност на ответника по реда на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно установени незаконсъобразни бездействия.

Неотнормено за предмета на настоящото дело е решението по адм.дело № 1774/2023г. на ВАС, Трето отделение, с което отменено решение № 150/01.07.2021г. на Заместник-министър на околната среда и водите. С последното са ограничени правата на „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД по Разрешително № 01440017/04.01.2012г. за водовземане от язовир „Пчелина“ считано от датата на постановяване на акта. В настоящото производство се претендира обезщетение за вреди настъпили в следствие незаконсъобразни бездействия на административния орган за предходен период, с оглед на което и отмяната на решение № 150/01.07.2021г. на Заместник-министър на околната среда и водите, е неотнормено за предмета на настоящото дело.

По тези съображения предявените иски следва да се отхвърлят като неоснователни. При този изход на делото право на разноски на основание чл.143, ал.3 АПК има Министерство на околната среда и водите, като следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК и чл. 78, ал.

8 от ГПК във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.
Воден от горното, Административен съд – София-град, 27 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД срещу Министъра на околната среда и водите, иск по реда на чл.204, ал.4 АПК, за установяване незаконосъобразността на бездействието на административния орган да включи дружеството в ежемесечните графици за използване на вода от язовир „Пчелина“ през периода месец май 2019г. – месец март 2021 г.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ПАУЪР ТУЕНТИ ТУЕНТИ“ ООД срещу Министерство на околната среда и водите, иск с правно основание чл.203 АПК, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, за заплащане на сумата от 801 733.27 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди-пропуснати ползи от произведено количество електроенергия в периода месец май 2019г. – месец март 2021г., причинени от незаконосъобразното бездействие на министъра на околната среда и водите, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на исковата молба (29.03.2021г.) до окончателното погасяване.

ОСЪЖДА П. Т. Т.“ ООД, да заплати на Министерство на околната среда и водите, на основание чл.143, ал.3 АПК, сумата от 100 лева – юрисконсултско възнаграждение.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: